

EKİM DEVRİMİ HER YÖNÜYLE YAŞIYOR

Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü dolayısıyla Görev gazetesinin sorularına verilen cevaplar.

Ekim Devrimi'nin ekonomik, toplumsal ve politik sonuçlarının zenginliği biliniyor. Sizce Ekim Devrimi'nin en önemli sonucu nedir?

Büyük Ekim Devrimi'nin en önemli sonucu, binlerce yıllık dünya tarihinde ilk defa, insanın insanı sömürdüğü sınıflı toplumlar düzeninden sömürünün ortadan kalktığı, sınıfların giderek yok olduğu bir düzene geçişi gerçekleştirmiş olmasıdır. Tarihte ilk defa işçi sınıfı ve müttefiki yoksul köylüler iktidara gelerek tüm kent ve köy, kol ve kafa emekçileri için, tüm halklar ve topluluklar için sömürsüz, adaletli, eşitçi, ve bunun için de gerçek anlamda özgürlükçü bir düzen oluşturmuşlardır, insanlar, halklar, milletler arasında düşmanlık, kin, baskı ve savaş değil, kardeşlik, anlayış ve barış gelişip yerleşmiştir.

Komşumuz Sovyetler Birliği'nde yer alan bu önemli olayın ülkemize yansımaları ve sonuçları neler olmuştur?

Komşumuz Sovyetler Birliği'nde yer alan Büyük Ekim Devrimi o ülkenin sınırları ile sınırlı değildir. Bir önceki sorunuza cevabımda belirttiğim gibi, dünya çapında önemi ve sonuçları olan bir olaydır. İktidar alındıktan sonra sosyalizmin kurulması sorunları arasında geri kalmış ülkelerin durumunun ne olacağı sorunu da ortaya çıktı. Devrimin yer aldığı Çarlık Rusyası'nda bulunan çok sayıda ulusal ve etnik topluluktan kimileri gelişmemiş, geri kalmış toplumlardı. Devrimin lideri Lenin dünyadaki geri ülkelerin çağdaş ileri düzeye erişebilmeleri için kapitalizm aşamasından geçmek zorunda olmadıklarını, sosyalizmi son hedef alan ve bazı aşamalardan geçen bir gelişmeyle kapitalizm aşamasını atlayarak doğrudan sosyalizme varabileceklerini açıkladı. Ve Sovyetler Birliği'ndeki geri topluluklar Lenin'in bu açıklamalarına uygun bir gelişme politikası izleyerek bugün gelişmiş sosyalizm düzeyine erişmiş bulunuyorlar. Ayrıca, Lenin sosyalist devrim ile ulusal kurtuluş savaşları arasındaki karşılıklı bağları inceleyip açıklamış, ulusal kurtuluş savaşlarının ilerici, demokratik özünü vurgulamış ve onların dünya devrimci hareketinin bir parçası olduğunu belirtmiştir. Bu hareketlere destek ve yardım sağlamak Sovyet iktidarının bugüne kadar izleyegeldiği temel politika olmuştur.

Belirttiğim bütün bu noktaların Türkiye için anlam ve önemi açıktır. Türkiye için de kapitalizmi geliştirmeyi bir tarafa bırakıp atlayarak sosyalizm doğrultusunda ilerlemek ve sosyalizme varmak mümkündür. Mümkünün de ötesinde zorunludur, çünkü Türkiye tam bağımsızlığa ve çağdaş, ileri toplum düzenine ancak sosyalizmi kurmakla erişebilir.

Sosyalist devrimin ve sosyalist ülkelerin ulusal kurtuluş mücadelesi veren ulusla-

ra ve halklara yardım konusuna gelince, Türkiye bu yardımı ilk almış olan ülkedir. Ankara'da Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı 1920 yılında Sovyetlerle temas sürdürülmüş ve ertesi yılın Mart ayında Türk-Sovyet saldırmazlık ve dostluk andlaşması imzalanmıştır. Bu, Anadolu'da oluşturulan yeni yönetimin devlet olarak resmen ilk tanınmasıydı, onun için de çok önemliydi. Yeni Türk devleti yalnızlıktan kurtuluyor, doğu sınırları güvenlik altına alınıyor ve çok değerli maddi yardımlar elde ediyordu. Aynı zaman süresinde Sovyetlerden Türkiye'ye çok miktarda silah, cephane ve altın gönderilmeye başlanmıştı. Türkiye'ye bu yardımlar yapıldığı sırada Sovyetler Birliği'nin kendisinin bu mallara çok ihtiyacı vardı, çünkü hem devrimi bastırmak için ordular göndermiş olan Batılı emperyalistlere karşı, hem de gerici, sömürgeci iç düşmanlara karşı amansız bir savaş vermekteydi. Bu şartlarda yapılan cömert yardımlar, sosyalist devrim ile ulusal kurtuluş savaşı arasındaki uluslararası dayanışma ve birliğin güçlü göstergesidir.

Cumhuriyetin ilanından sonraki ilk dönemde, Atatürk'ün ölümüne kadar olan sürede Türk dış politikası Sovyetler Birliğiyle dostluk temeline oturdu. Ama büyük sermaye sınıfı, burjuvazi ve toprak ağaları kendi bencil çıkarları açısından bu dostluktan ve sosyalizm fikirlerinin halk arasında yayılmasından, tutunmasından korkuyorlardı. Onun için 1930'ların son yıllarından başlayarak Türkiye yeniden Batılı emperyalistlere yöneldi ve giderek başını Amerika'nın çektiği emperyalizme her yanıla bağımlı hale geldi. Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu ve halkı ezen zorluklar, karşılaştığı sorunlar ulusal çıkarlara aykırı bu politikanın sonucudur.

Ekim Devrimi'nin yaşayan yanlarından söz eder misiniz?

Ekim Devrimi her yanıla yaşıyor. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Devrimin açtığı yolda ilerleyerek sosyalizmin kuruluşu aşamasını tamamladı ve çok gelişmiş sosyalist toplum düzeyine erişti. Şimdi komünist aşamaya geçmenin çalışmaları içindedir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği dışında daha başka Avrupa, Asya ve Afrika ülkeleri ve Amerika'da Küba da sosyalizme yöneldi; sosyalizm tek ülkede olmaktan çıkarak dünya sistemi oldu. Bugün dünyanın gidişini belirleyen esas güç dünya sosyalizmidir.

Ekim Devrimi'nde işçi sınıfı partisinin yeri ne olmuştur?

Ekim Devrimi'nde işçi sınıfı partisi devrimin öncüsü, yönlendiricisi, yöneticisi olmuştur. Sosyalist devrimi işçi sınıfı ve müttefiki emekçi sınıflar yapar, ama yapabilmeleri için işçi sınıfının partisine, onun örgütleyici ve yönetici gücüne ihtiyaç vardır. Politik örgütlenme yani Parti olmadıkça işçi ve emekçi sınıflar dağınık yığın olarak kalırlar. Ekim Devrimi partinin işlevi ve önemi konusuna ilişkin bu doğruları pratikte ispatlamıştır.

GÖREV, Sayı 15, 27 Ekim 1977